

Regionstyrelsens begäran om skriftlig förklaring om ekonomiskt resultat från HSN

Bakgrund

Vid Regionstyrelsens sammanträde 2019-11-06 lämnade Hälso- och sjukvårdsnämnden en muntlig rapport om vilka beslut nämnden fattat med anledning av månadsrapporterna, uppdragen till Regiondirektören kring resultatförbättrande åtgärder och andra beslut där nämnden agerat utifrån det ekonomiska läget.

Regionstyrelsen beslutade utifrån den rapporten att ”Regionstyrelsen har tagit del av Hälso- och sjukvårdsnämndens muntliga rapport, ställt frågor, och fått svar. Hälso- och sjukvårdsnämnden får till nästa sammanträde med Regionstyrelsen inkomma med skriftlig rapport som svarar på frågan om underskottet kan återställs till i nivå med budgeten och om så vilka åtgärder som kommer vidtas.”

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar härmed skriftligt den information som Regionstyrelsen fick 2019-11-06 och avslutar sin skriftliga förklaring med reflektioner kring det svåra ekonomiska läget.

Redovisning av Hälso- och sjukvårdsnämndens ageranden hittills under året med anledning av redovisat ekonomiskt resultat

Hälso- och sjukvårdsnämnden agerade redan i april §27 när månadsrapport efter februari 2019 presenterade ett budgetunderskott på 30 miljoner kronor. Regiondirektören fick då i uppdrag att omedelbart göra åtgärder för att komma tillrätta med underskott mot budget samt att återredovisa åtgärderna vid kommande möten med nämnden, för att kunna nå budget.

När nämnden i maj §48 tog del av månadsrapport efter mars med ett budgetunderskott på 43 miljoner kronor beslutades att Regiondirektören får i uppdrag att vid nästa nämnd informera om vilka åtgärder som kommer vidtas för att nå effekt och nå budget, enligt regionplan 2019, gällande förbättringsåtgärder. Nämnden gjorde då också medskicket att de konsekvensanalyser som tas fram i samband med MBL-förhandlingar angående varsel och personalreduceringar löpande ska delges Hälso- och sjukvårdsnämndens ledamöter. Statsbidragens påverkan på underskotten skulle också tydliggöras i redovisningen. Dessa ska redovisas gällande både generella och riktade statsbidrag.

Vid nämndens möte i juni §61 presenterades tertiärrapport per april, då var underskottet 57 miljoner kronor. Tertiärrapporten redovisade resultatförbättrande åtgärder värda 26 miljoner. Hälso- och sjukvårdsnämnden gav Regiondirektören i uppdrag att tillsammans med berörd områdeschef till nästa nämnd redovisa ekonomiska åtgärdsplaner för de områden som avviker från budget. I september §78 rapporterade HIM och HNR sina åtgärdsplaner och i oktober §96 rapporterade Primärvården sina åtgärdsplaner. Hälso- och

sjukvårdsnämnden reagerade på rapporten i september med att besluta: Åtterrapporeringen om ekonomisk åtgärdsplan för område HIM ger förvånansvärt lite. Ett prognostiserat underskott om 21,6 miljoner för de första åtta månaderna rapporteras, men inget konkret om ytterligare åtgärder, mer en from förhoppning om att de åtgärder som redan införts ska ge ytterligare resultat. När ekonomiska underskott når nivåer som område HIM nu nått sprider sig en hopplöshetskänsla snabbt. Verksamhet, ekonomi och åtgärder måste hållas på en begriplig nivå. Den lägsta nivån i Regionen är enhetsnivån. För att underlätta för verksamheten att fatta konkreta ekonomiska beslut samt för att ge hälso- och sjukvårdsnämnden redskap att fatta relevanta beslut måste underlagen bli bättre. Ytterligare fördjupning i område HIM måste till. Redovisningen för område HIM behöver göras på enhets/enhetschefsnivå med en tydlig redovisning om hur mycket respektive enhet "blöder" ekonomiskt per dag eller vecka. Denna fördjupade utredning införs snarast, dock senast med start från 1 januari 2020."

Vid nämndens möte i Juni §62 presenterade Regiondirektören följande åtgärder inom sitt beslutsmandat som nämnden ställde sig bakom:

- Nedläggning av Lättvårdsenheten (LÅVA).
- Neddragning av 50 befattningar från 1 oktober 2019
- Minskning med ytterligare 50 befattningar från 1 januari 2020.
- Utredning om flytt av Remonthagens verksamhet till sjukhuset.

Nämnde gav då också Regiondirektören i uppdrag att göra en utredning om formerna för Närvårdsavdelningen i Strömsund, och att till nästa nämnd redogöra kostnadsminskningarna för respektive förslagna åtgärder samt tidsplan.

Nämnden hade inget möte i augusti. I september presenterades månadsrapporten för juni där underskott mot budget konstaterades med 108 miljoner kronor som ska reduceras med 37 miljoner av statliga stimulansmedel som bokförs centralt, dvs ett budgetunderskott på 71 miljoner kronor. Regionens totala årsprognos efter junirapporten är oförändrad, dvs enligt budget. Nämnden var inte nöjd med månadsrapportens utformning varför presidiet fick i uppdrag att i dialog med regiondirektören utveckla månadsrapporten.

I september §79 redovisade Regiondirektören nuläge och tidplaner för åtgärderna i junibeslutet om resultatförbättrande åtgärder.

Vid mötet i oktober fick nämnden delårsrapporten med resultat efter augusti. Där konstateras att den ekonomiska avvikelser mot budget och föregående år planar ut något. För perioden sedan senaste rapporten, juni, har HSN ett positivt resultat på 6 miljoner kronor, dvs avvikelser mot budget uppgår ackumulerat efter augusti 2019 till -102 miljoner kronor, och totalt bedömdes ca 55 miljoner kronor av de statliga stimulansmedlen avse HSN, dvs budgetunderskottet har minskat till 57 miljoner kronor.

I oktober beslutade nämnden §97 om ytterligare resultatförbättrande åtgärder då också mot regionstyrelsens beslut från september:

- Alla behovsanalyser inför anställningar överprövas. Överprövningen innebär att alla behovsanalyser nu bedöms av Hälso- och sjukvårdsdirektör/Regiondirektör en-två gånger i veckan. Detta för att ställa ytterligare krav på samverkan mellan områdena innan rekrytering beviljas.

- Ytterligare skärpning av bemanningsnormerna för vårdavdelningarna och skapa bemanningsnormer för mottagningarna. Detta är grund för nollbasbudgeteringen som också pågår inför 2020.
- Genomlysning av administrativa tjänster inom hälso- och sjukvården är genomförd och rapport föreligger, men resultatet har ännu inte hunnit analyseras så ställning kan inte tas nu kring vilka åtgärder som kan genomföras

Nämnden gav Regiondirektören i uppdrag att nämndens nästa möte beräkna ekonomisk effekt 2019 och helårseffekt av de tre nya åtgärderna och redovisa ytterligare åtgärder för att minska personalkostnaderna för att minimera budgetunderskottet. Regiondirektören får också i uppdrag att vidta åtgärder för att öka tillgängligheten så att stimulansmedel från kömiljarden kan erhållas.

Hälso- och sjukvårdsnämndens analys av ovanstående beskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden konstaterar att det är mycket olyckligt att nämndens sammanträden under 2019 har legat så att de ekonomiska rapporterna har kommit sent till nämnden. T ex behandlades junirapporten 19 september och delårsbokslutet efter augusti 24 oktober. Trots detta anser Hälso- och sjukvårdsnämnden att den agerade snabbt med krav på åtgärder redan i april, dvs när februarieresultatet var känt.

Nämnden har tillsammans med Regiondirektören agerat genom effektiviseringsåtgärder och att arbeta med ledning och styrningsfrågor t ex produktions- och kapacitetsplanering samt med genomlysningar för ökad detaljkunskap.

Nämnden känner ett stort ansvar att kunna leverera en hälso- och sjukvård av god kvalitet som är jämförbar med riket i övrigt till medborgare och besökare, varför inga verksamhetsnedläggningar eller utbudsbegränsningar har föreslagits.

Nämnden konstaterar att de åtgärderna inte varit tillräckliga. Nämnden konstaterar också att implementeringen av åtgärder tar längre tid än önskvärt. Vidare ökar vissa mer eller mindre opåverkbara kostnader såsom läkemedel, utomläns- och regionvård. Under hösten har nämnden som framgår ovan gett uppdrag till regiondirektören att vidta ytterligare åtgärder. Dessa tillsammans med att nämnden oförtrutet arbetar vidare på att hitta effektiviseringar och bättre ledning och styrning kommer ge effekt under 2020